

BügelHajema

Plek voor ideeën

Memo

Opdrachtgever: Pardal

projectnummer: 602.03.50.00.00

Aan: dhr. R. Harmsen
Van: dhr. B. Omon
Onderwerp: Notitie ecologische inventarisatie Altingerhof Beilen
Datum: 23-01-2017

KADER

Er zijn plannen voor de herinrichting van het terrein zorgcentrum Altingerhof in Beilen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 16 januari 2017 bezocht door een eco-loog van BügelHajema Adviseurs.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft het terrein van zorgcentrum Altingerhof aan de oostrand van de bebouwde kom van Beilen. Het zorgcentrum heeft een plat dak en muren die opgetrokken zijn uit bakstenen en gevelbeplating. Aan de zuidwestzijde van het plangebied is een parkeerplaats binnen het plangebied aanwezig. De rest van het terrein is ingericht als park. Aan de west- en oostrand wordt het plangebied begrensd door een brede groenstrook met bomen en struiken. In het zuidelijke deel van het plangebied ligt in het park een vijver met houten oeverbeschoeiing. Verder zijn binnen het plangebied solitaire bomen en kleine groepjes bomen en struiken aanwezig.

Impressie plangebied (16 januari 2017)

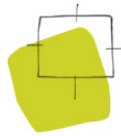
¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

In het kader van het plan wordt de bebouwing gesloopt, opgaande beplanting en verharding verwijderd en de grond vergraven. De groenstroken aan de oost- en westrand van het plangebied blijven bij de plannen behouden. In het plangebied worden vier woonblokken gerealiseerd. Daarnaast wordt de oostzijde van het plangebied als park ingericht. In het park wordt een voorzieningengebouw gerealiseerd.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

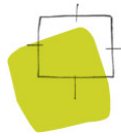
Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 16-01-2017 12:05:53) blijkt dat in de omgeving van het plangebied (0-1 kilometer) de laatste vijf jaar meerdere beschermde soorten zijn waargenomen. Het gaat vooral om zoogdieren en vogels.

Grote delen van het plangebied zijn ingericht als park. Hier zijn plantensoorten als Amerikaanse eik, beuk, grauwe abeel, klimop, sneeuwbes, zomereik, zachte berk en zwarte den aanwezig. Langs de randen zijn ook enkele exemplaren brem waargenomen. Waarnemingen van beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit het plangebied en directe omgeving. Deze worden gezien de terreingesteldheid ook niet verwacht.

De te kappen bomen in het plangebied beschikken niet over voor vleermuizen geschikte ruimten (zoals holten, loszittende schors), zodat verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Het zorgcentrum is echter geschikt voor vleermuizen door de aanwezigheid van invliegopeningen in de vorm van open stootvoegen en ruimte tussen de dakranden en muren.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

Vaste verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in het plangebied kunnen derhalve niet worden uitgesloten. Het plangebied dient naar verwachting als foerageergebied voor vleermuizen, al wordt de geschiktheid als foerageergebied voor lichtgevoelige soorten wel sterk beperkt door de aanwezige kunstverlichting op het terrein.

In groenstructuren in het plangebied kunnen vogels van tuin en park als merel, vink, winterkoning en zwartkop. Nestplaatsen van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats zijn niet in de opgaande beplanting binnen het plangebied aangetroffen. De bebouwing biedt ook geen geschikte nestgelegenheid voor huismus en gierzwaluw. Mogelijk vormt de rand van het plangebied wel een klein deel van het foerageergebied van in de omgeving verblijvende huismussen, sperwers en ransuilen.

In een eik naast de parkeerplaats aan de zuidwestzijde van het plangebied is tijdens het veldbezoek een eekhoornnest aangetroffen. Onder zwarte dennen langs de parkeerplaats zijn ook vraatsporen aan dennenappels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van eekhoorn. Mogelijk vormt het plangebied ook onderdeel van het foerageergebied van in de omgeving verblijvende steenmarters.

In het plangebied en de directe omgeving zijn verder enkele algemene beschermde zoogdiersoorten zoals bosmuis, rosse woelmuis, bosspitsmuis en egel te verwachten. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de gegevens van Quickscanhulp.nl komt het voorkomen van vuursalamander in de directe omgeving van het plangebied naar voren. Deze soort is echter niet bekend uit Drenthe (Van Uchelen, 2010⁴) en is van oudsher slechts bekend uit Zuid-Limburg, Gelderland en Overijssel (RAVON.nl⁵). Momenteel is de soort vrijwel uitgestorven in Nederland als gevolg van een schimmelinfectie⁽⁶⁾. De opgave van Quickscanhulp betreft dus naar alle waarschijnlijkheid een fout. In en om het plangebied ontbreekt geschikt leefgebied voor vuursalamander.

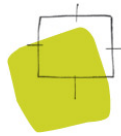
De vijver in het plangebied is door de houten oeverbeschoeiing weinig geschikt voor overige beschermde amfibieën. Te verwachten zijn lage aantallen van enkele algemene soorten als bruine kikker en gewone pad. Voor deze algemene soorten is ook landbiotoop aanwezig in de groenstroken van het plangebied. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen bij ruimtelijke ontwikkelingen.

⁴ Van Uchelen, E. (2010) Amfibieën en reptielen in Drenthe; voorkomen en levenswijze. Uitgeverij Profiel, Bedum.

⁵ Soortinformatie vuursalamander op RAVON.nl; geraadpleegd op 17-1-17.

<http://www.ravon.nl/Infotheek/Soortinformatie/Amfibieën/Vuursalamander/tabid/1360/Default.aspx>

⁶ Spitzen-van der Sluijs, A., Spikmans, F., Bosman, W., Zeeuw, M. de, Meij, T. van der, et al. (2013) Rapid enigmatic decline drives *Salamandra salamandra* to the edge of extinction in The Netherlands. *Amphib-reptil* 34 (2): 233 - 239.

Voor beschermde reptielen en ongewervelden als vlinders en libellen ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied en de directe omgeving. Deze soorten zijn niet te verwachten binnen het plangebied.

TOETSING

Bij uitvoering van de plannen gaat een boom met een nestplaats van eekhoorn verloren. Hiervoor is een ontheffing van de Wnb nodig. In het kader van de ontheffingsaanvraag is het nodig om meer inzicht te krijgen in de functie van het eekhoornnest en het leefgebied van deze soort in het plangebied en de omgeving van het plangebied. Aan de hand van het nader onderzoek kan onder andere onderbouwd worden of de gunstige staat van instandhouding van eekhoorn in het geding is naar aanleiding van de plannen.

Het plangebied vormt hoogstens een deel van het foerageergebied van steenmarter. Het plangebied zal ook na uitvoering van de plannen geschikt zijn voor de steenmarter. Bovendien is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op steenmarter als gevolg van de plannen zijn dan ook niet te verwachten.

Als gevolg van de sloop en van de bebouwing gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Om na te gaan of deze daadwerkelijk aanwezig zijn, is jaarrond aanvullend onderzoek nodig. Aan de hand van dit nader onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb noodzakelijk is voor vleermuizen.

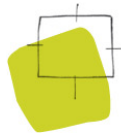
Naar aanleiding van de plannen verandert het plangebied ook als foerageergebied van vleermuizen. Negatieve effecten op foeragerende vleermuizen zijn echter niet te verwachten, aangezien een groot deel van de opgaande beplanting behouden blijft en een groot deel van het plangebied ook in de nieuwe situatie als park ingericht zal worden. Hetzelfde geldt voor foeragerende huis-
mussen, ransuilen en sperwers, waarvoor in de omgeving van het plangebied bovendien in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig is.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels in de directe omgeving worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Drenthe. Het NNN in Drenthe kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Wnb. Het meest nabijgelegen gebied beschermd middels de Wnb betreft het Natura 2000-gebied Dwingelderveld dat is gelegen op een afstand van ongeveer 4 kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Op ruim 2 kilometer ten zuiden van het plangebied liggen de meest nabijgelegen NNN-gebieden. Het betreft bos- en heidegebieden bij Ter Horst en Holthe.

TOETSING

Gezien de ligging van het plangebied aan de rand van de bebouwde kom van Beilen, de ligging ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van het plan kunnen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Wnb op voorhand worden uitgesloten.

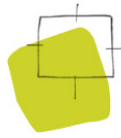
De beoogde plannen vinden plaats buiten het NNN, waardoor hierop eveneens geen negatieve effecten te verwachten zijn.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek naar eekhoorn en vleermuizen in het kader van de Wnb nodig is. Aan de hand van het nader onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb nodig is en of deze in voorkomend geval verkregen kan worden.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het verder nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels.

Nader onderzoek in het kader van gebiedsbescherming (Wnb en provinciaal ruimtelijk natuurbeleid) is niet nodig. Een vergunning van de Wnb voor beschermde gebieden is op voorhand niet nodig voor de beoogde activiteiten. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.